

Studium adsorbovatelných organicky vázaných halogenů (AOX) neantropogenního původu v povodí vodárenské nádrže Hamry

Izotopová laboratoř, Ústav experimentální botaniky AV ČR, v.v.i.

Josef Holík
Miroslav Matucha
Sándor Forczek
Jana Rohlenová

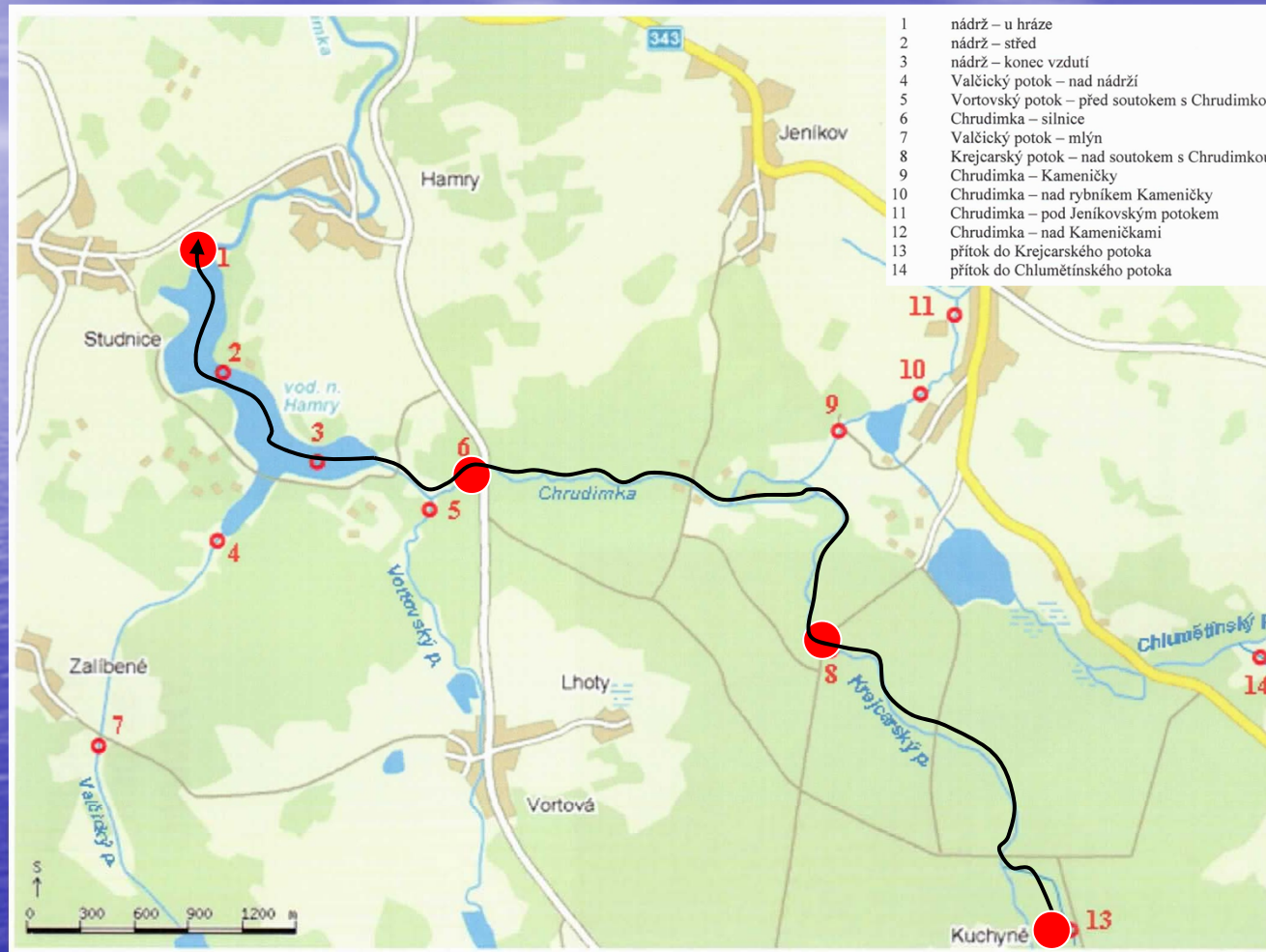
AOX definice

AOX - adsorbovatelné organicky vázané halogeny představují organické látky obsahující halogeny, především chlor, které se z vodného mírně kyselého roztoku adsorbují na aktivní uhlí a po spálení je stanoven obsah halogenů mikrocoulometrickou metodou.

Vodárenská nádrž Hamry

Odběrná místa monitoringu

Na těchto lokalitách byly opakovaně odebrány vzorky vody na přímé stanovení AOX, TOC a těkavých látek (především chloroformu) i k rozdělení směsí látek na jednotlivé frakce podle velikosti molekul.

odběrové místo Úpravna vody - Hamry

Odběr vzorků v úpravně vody

odběrové místo č. 6 - Chrudimka u silnice

Chrudimka (u silnice), po napojení Krejcarského potoka
protéká vzrostlým smíšeným lesem

odběrové místo č. 8 -
Krejcarský potok nad soutokem s Chrudimkou

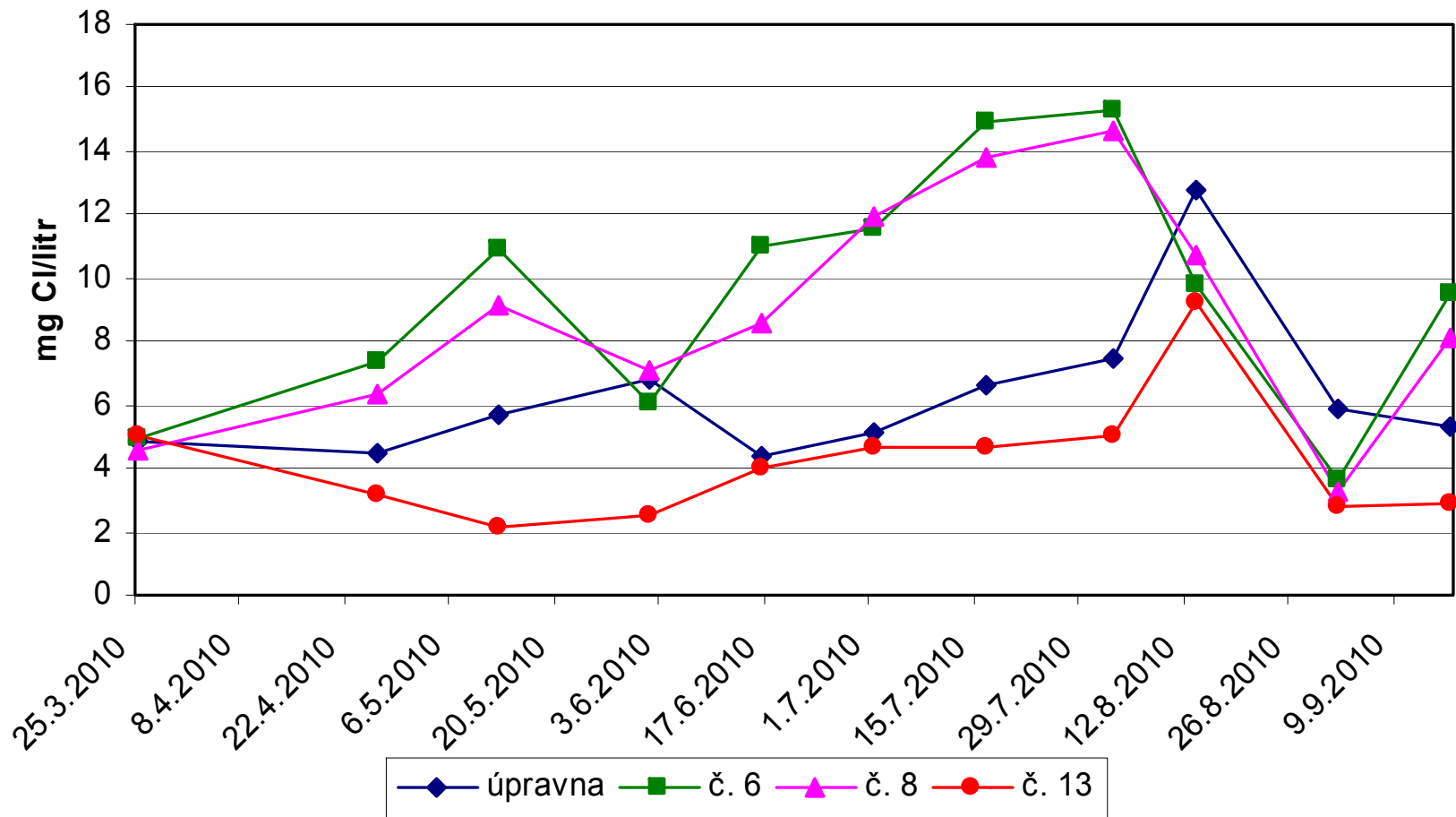
Krejcarský potok protékající rozsáhlým lesním porostem
s hlavním podílem smrkové monokultury

odběrové místo č. 13 - přítok do Krejcarského potoka

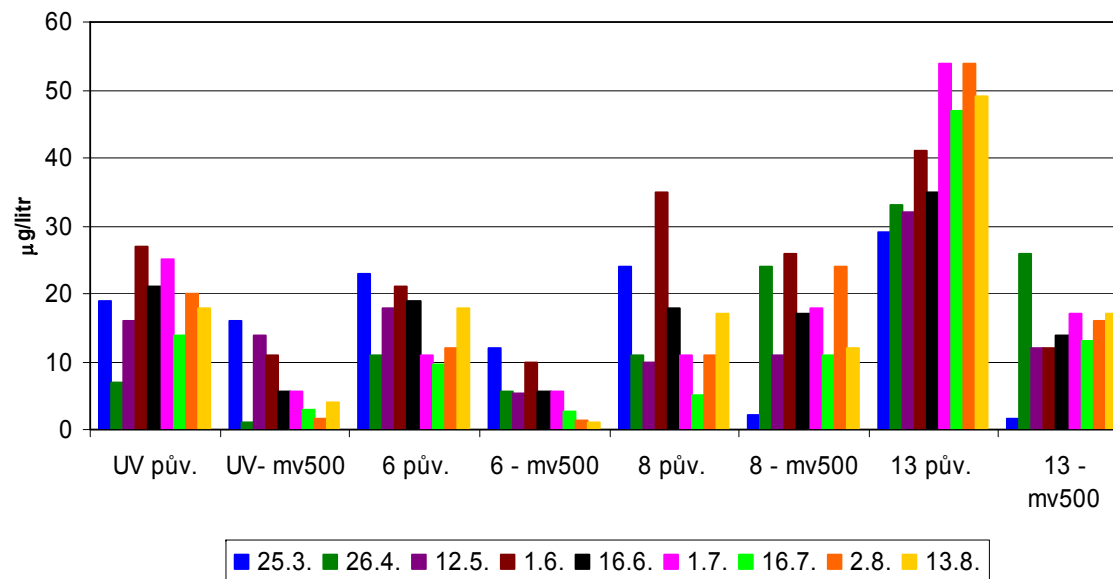
Jde o pramennou oblast jednoho z přítoků Krejcarského potoka, kde odtok vody je velmi malý a oblast je hojně porostlá rašeliníkem na rašelině a starší smrkovou monokulturou

obsah chloridu ve vodě

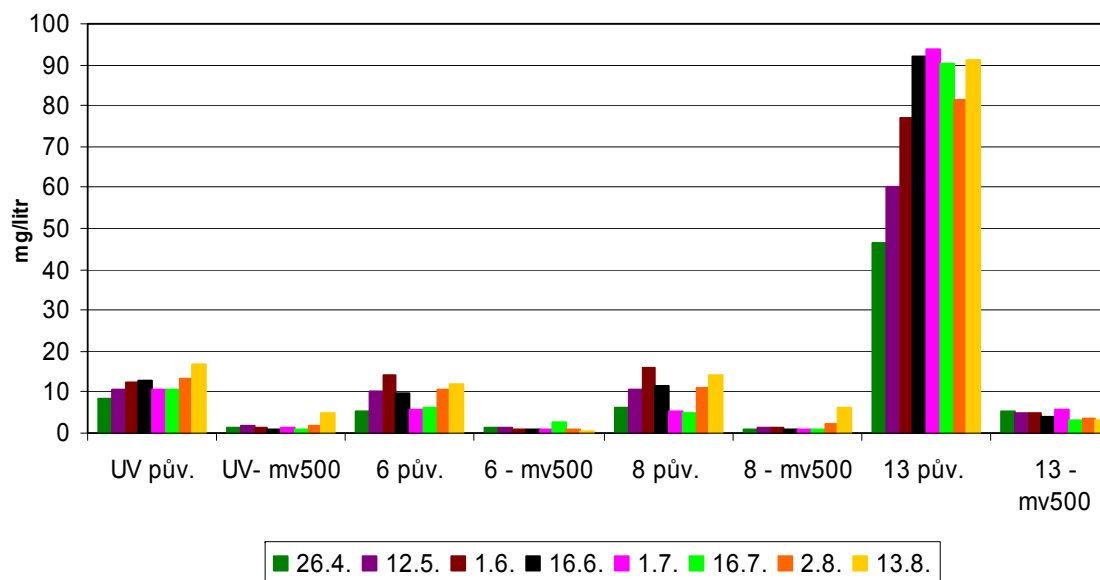

Atmosferická depozice ve formě chloridu je řádově v kg/ha/rok

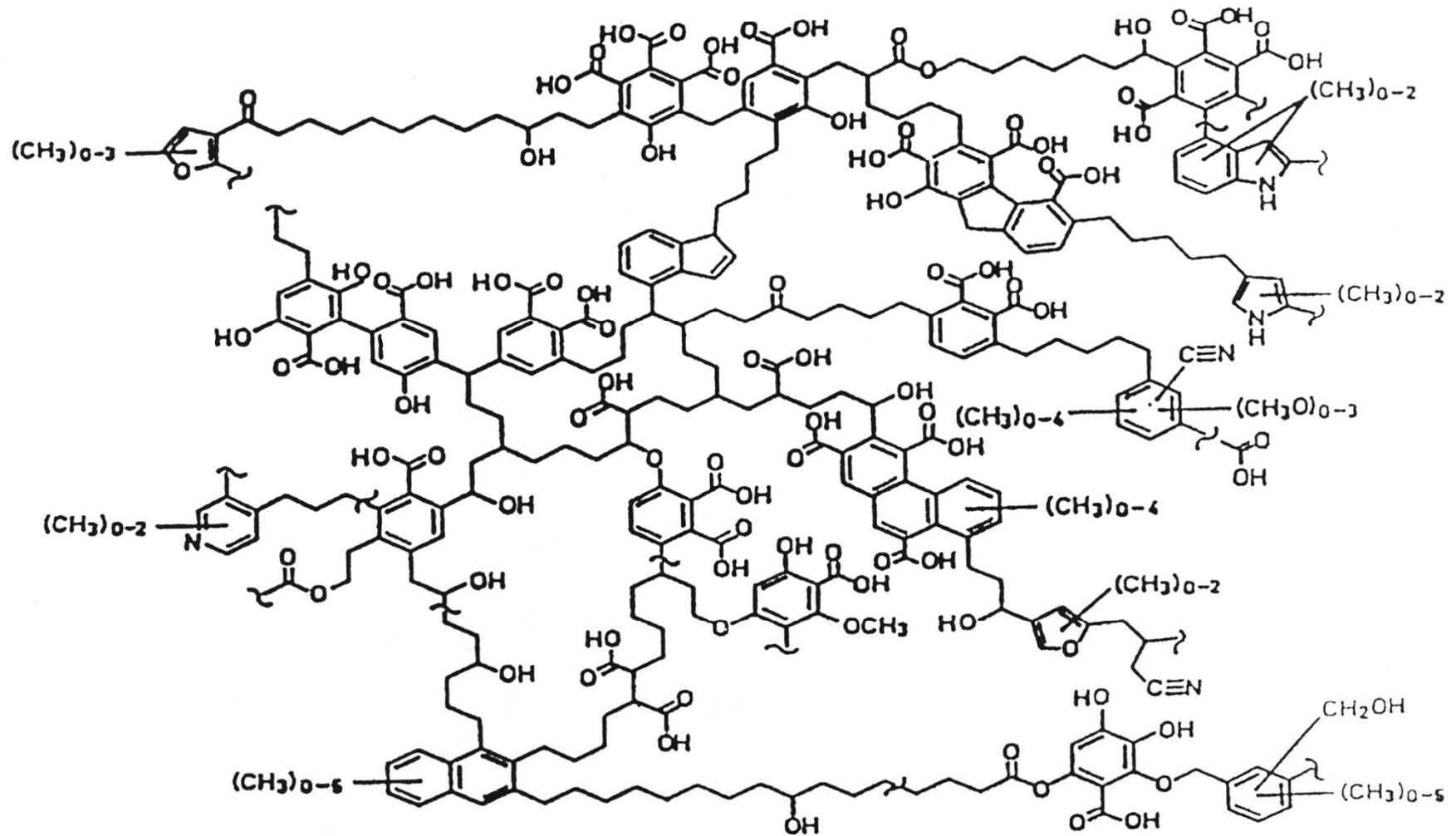
hodnoty AOX v čase

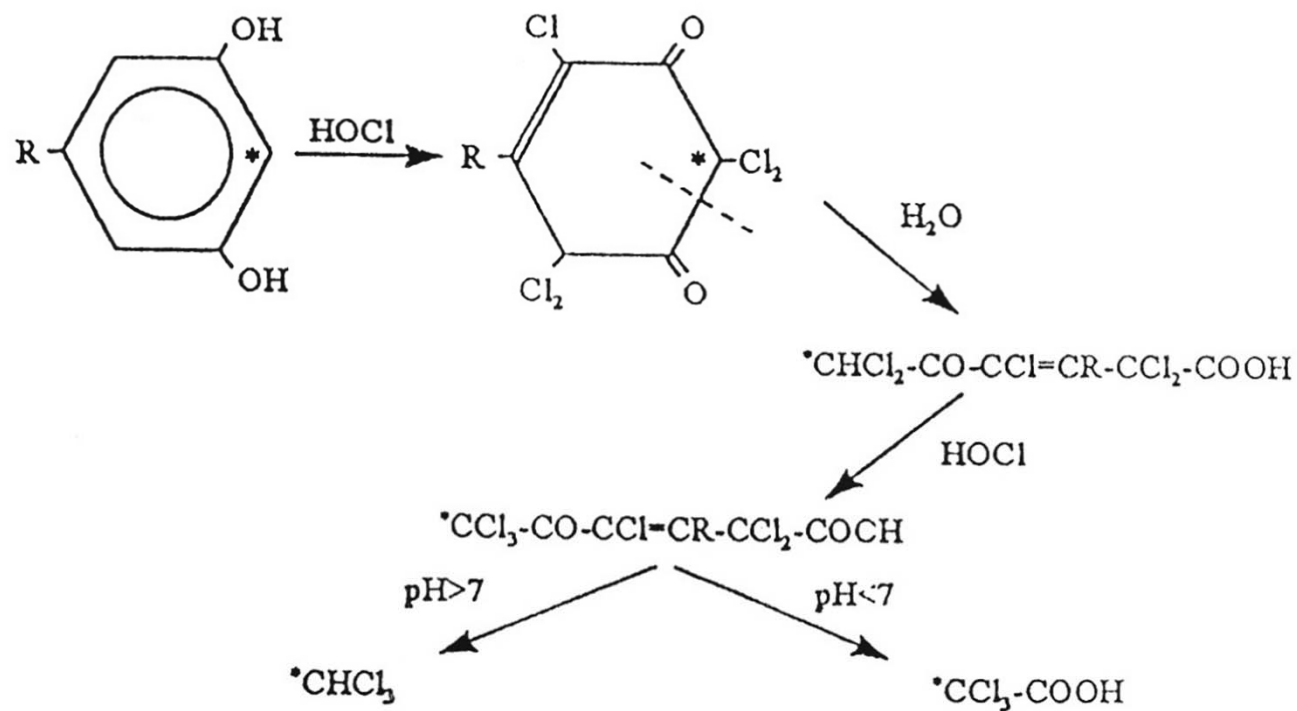
hodnoty TOC v čase

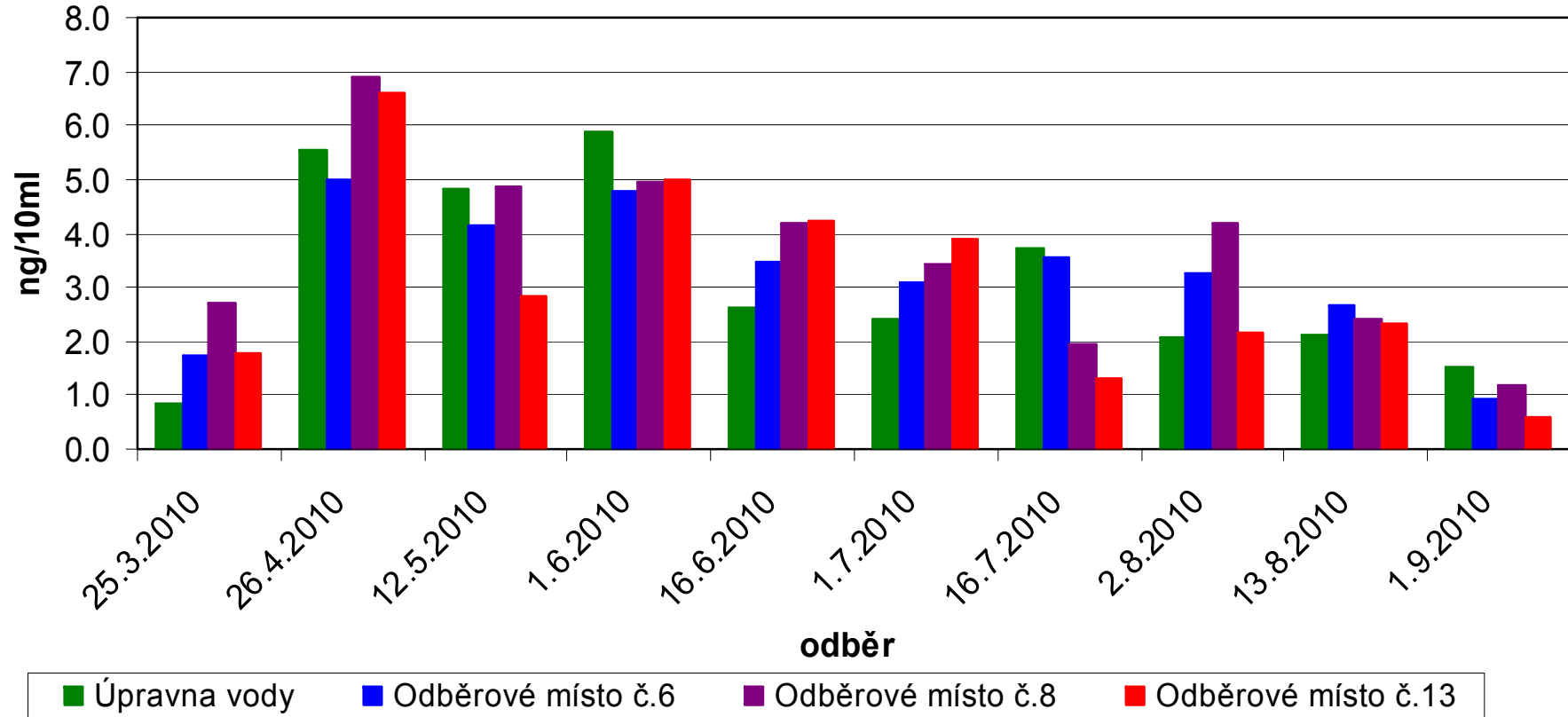
"Structure" of Humic Acid

Chlorace aromatických jader

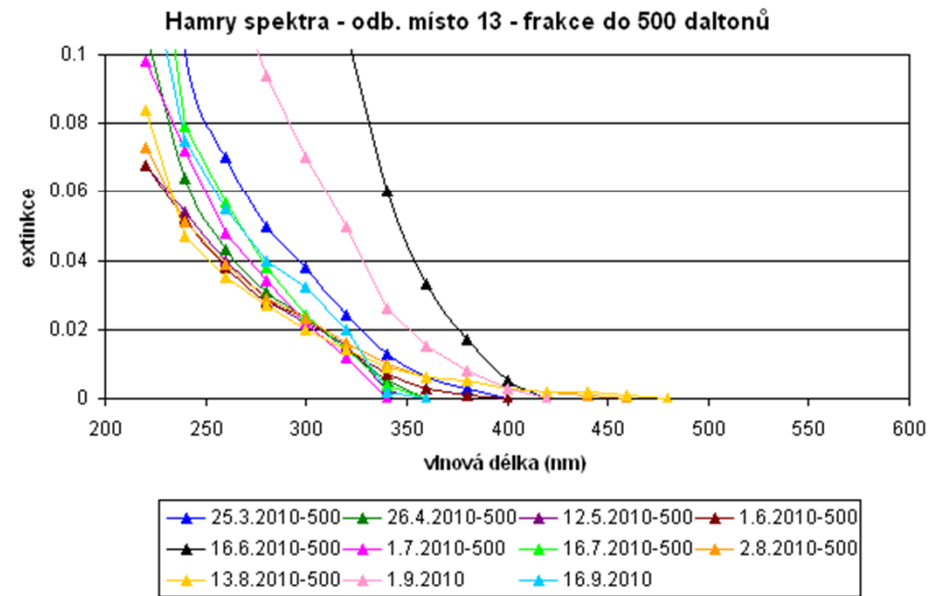
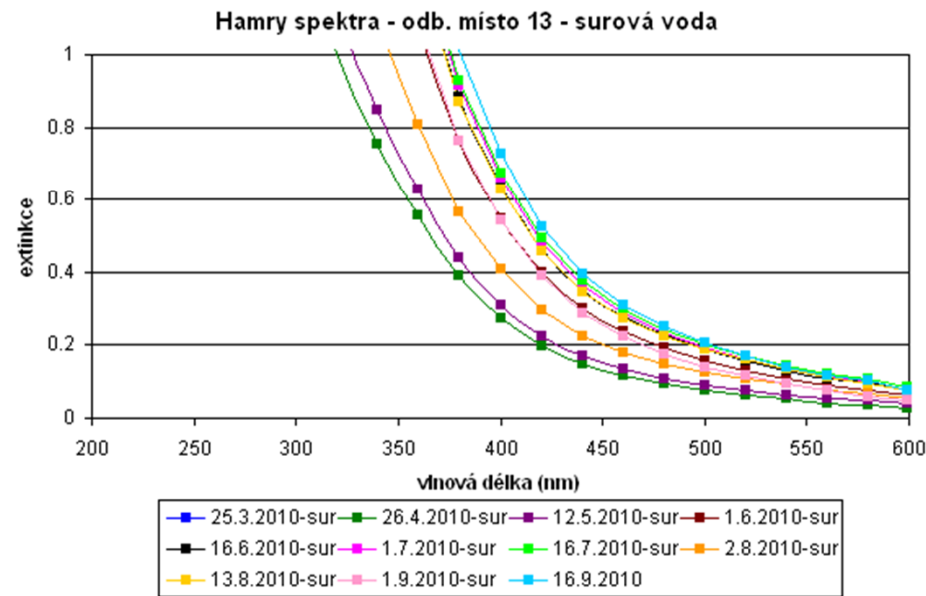
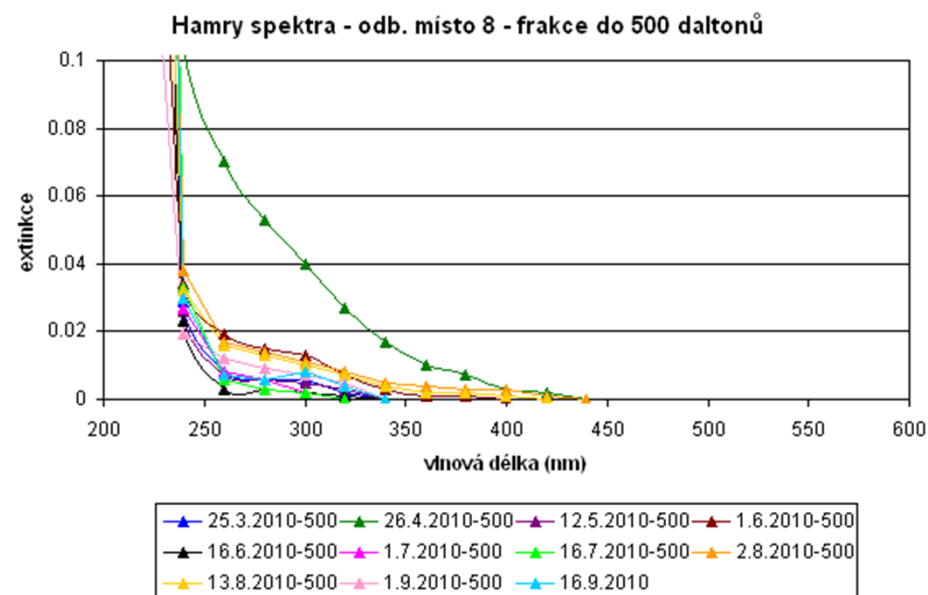
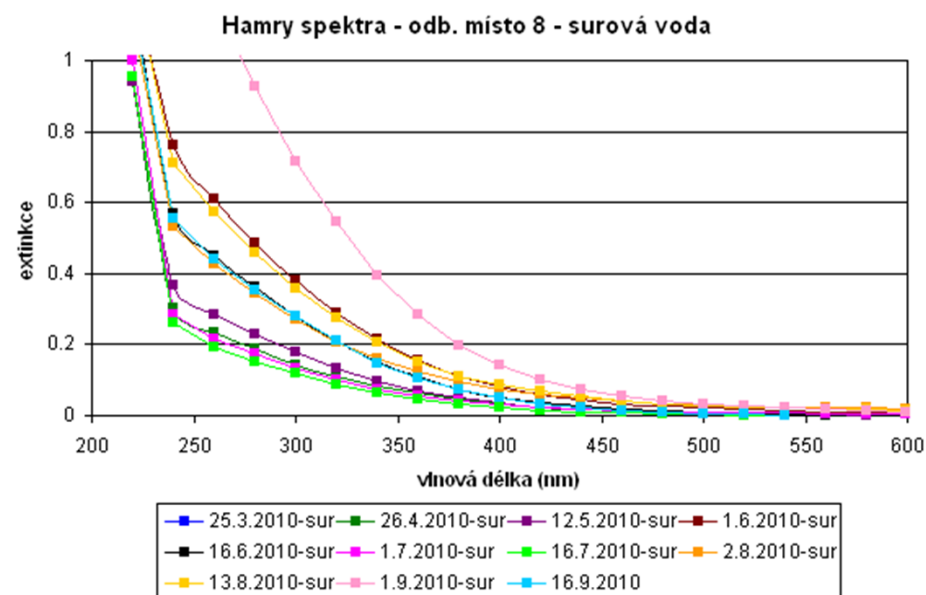
Hamry - chloroform

ČS norma pro pitnou vodu: 30 $\mu\text{g/litr}$ (300 ng/10ml)

Přehled testů k detekci primárních organických halogenů (µg/l)

	16.6.2008				
	přítok	přítok	Valčický	nádrž	nádrž
	Chlumět. potoka	Krejcar. potoka	nad nádrží	Hamry hladina	Hamry dno
AOX	12	27	22	10	11
chloroctová kyselina	<0,7	<0,7	<0,7	<0,7	<0,7
bromoctová	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5
dichloroctová	<0,7	<0,7	<0,7	<0,7	<0,7
trichloroctová	<0,2	<0,2	<0,2	<0,2	<0,2
bromchloroctová	<0,4	<0,4	<0,4	<0,4	<0,4
dibromoctová	<0,3	<0,3	<0,3	<0,3	<0,3
bromdichloroctová	<0,6	<0,6	<0,6	<0,6	<0,6
chlordibromoctová	<0,8	<0,8	<0,8	<0,8	<0,8
tribromoctová	<5	<5	<5	<5	<5
počet negativně testovaných organohalogenů	81	81	79	81	81

Děkujeme Povodí Labe za poskytnutá
data z monitoringu.

Děkujeme za pozornost.